

Womhaj Bóh!

Cyfrlo 10.
11. měrza.

Lětnik 10.
1900.

Szerebke njedzelske łopjenka.

Wudawaju so kóždy šobotu w Šsmolerjez knihcizishezetni w Budyščinje a šu tam dostacž sa šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

Reminiscere.

1. Tekalonistich 4, 8.

„Bóh naš njeje powolał k njeczistosći, ale k šwjeczenju.“

Prěnju njedzeli póšneho čaša šlyšachmy se šwjateho šćenja, so je šo Anjes Jezus, předy hacž je jeho čert špytował 40 dnjow a 40 nozow poščil. Teho dla, so by wopomnjenje Šhrystusoweho čerpcjenja jim tež šwontownje wědomnje bylo, maju našci katholicy šobu-šcheszczijenjo sa nusne, w póštnym čašu šo pošćić, t. r. šo wšchěch wošebnišchich a pšchede wšchěm mjašowych jědžow wostajicž. Nam ewangelškim drje to šakasane, ale tež pšikašane njeje, pšchetož my š Lutherom prajimy: „Pošćić a š čělnym waschnjom šo pšchihotowacž je drje pěknje, ale tola jenož šwontowny štuk abo pocžink.“ Nusnišche je wutrobne šobucžerpcjenje š našim wumóžnikom, nusnišche šchizowanje našeho štareho Šadama je wšchěmi jeho šlymi žadoszczemi a lóšchtami. Š nutrnoszczu wšcho wopomnicž, šchtož je Jezus ša naš činil a čerpcil, a šwěru šo wšcheho wostajicž, šchtož je jemu njelube — to je prawe ewangelške pošćenje.

Čžehož mamy šo wostajicž, nam našcha džerpcnišcha epistola šjawnje praji, mjenujžy wšcheje njeczistosče. „Bóh naš njeje powolał k njeczistosći, ale k šwjeczenju“. Bóh je čizny a šwjaty, a Bože džěczi dyrba tež čizte a šwjate byč. Dokelž šmy š Božeho hroda, dha dyrbjala nam wšcha njeczistoscz runje tak njepšchistojna byč, kaž je

kralowštemu džěcžu njepšchistojne w prošerškej drascze khodžicž, haj, njeczistoscz dyrbjala nam njemóžna byč, runje kaž je rybicžy njemóžne, město we čiztej wodze w pěšku abo blěcže plowacž. Jezus šu našchich pšchestupjenjow dla šranjeny a našchich hrěchow dla bity, teho dla pať je jeho šchiz na Golgacze wulke prašerške šnamjo ša čłowještwo: „To šym ja tebi činil, šchto činisch ty ja mnje?“ A našche wotmolwjenje dyrbjalo rěcacž:

Ja pšchibiju šo šobu

Ma šchiz, šo wumru š tobu,

Te čělnje žadoszcz, te njekšhowam ja šebi:

Šchtož pšchecžiwne je tebi,

To mi šo wjazy njelubi.

Našpšchecžiwnišche pať šu Anjesej po džerpcnišchim wukładowanju šwj. Pawola kurwarštwu a lašomštwu. „To je Boža wola, wasche wošwjeczenje, šo byšchče šo wostajili kurwarštwu, a šo by ničto šwojeho bratra w žanej wězy njepšchekrótschil a njěšjebał; pšchetož tón Anjes je šudnik, kiž to wšchitko wječzi.“ Pawolowe napominanje je tež ša našch něčiznišchi čaš jara nusne. Pšchetož š tutymaj hrěchomaj šteji pola naš šlě, jara šlě. Štowo položja našchich mlodženzow je šo husto w šažnych lětach womasala š čělnymi hrěchami. Šchto čže te holžy licžicž, kotrež šu šo do šarschiskeho domu wrócžile, kaž Dina do doma šwojeho nana Šakuba? (1. Móš. 34.) Ale hišchče hubjenšchi hacž woni šu mužojo a žony, kiž šu šlubjenje pšchi šwj. woltarju Bohu a druhemu džělej date lamali a čžělo a dušchu š mandželštwolamanjom womasali

A tola runje te hrěchi so wot Božeho słowa jara furowje sašudžeja: „To dyrbicze wy wjedźec, so žadny kurwař abo nječistny nima herbstwo na Božim kralestwje.“ Tak wuczi nowy kaž stary sakoň. Kaž swontowne a swjerschne pař je rošbudjenje nječisteho swěta pschecziwo tutym hrěcham. Schtož je pjecz tolerjow franj, tón so czežscho budzi a khosta hač mandželstwolamař a samjednik, kotryž je žyće cžlowjeste a swójbne žiwjenje stajny. To dyrbi so bórny hinař cžinicž. Schtož je hrěch a hańba, dyrbi so tež jako hrěch a hańba khostač. Sewař, hdyž tajke pschestupjenja hiščeje bóle pschibjeraja a sjawnje ludowe swědomnje so bóle a bóle potupi, dha so najlěpsche mozy nascheho luda sahubja, a tutón hrěch cžeňje druge hrěchi ja sobu, a Boži hněw pschidže na nař.

Schestu kařnju pař scžeňuje ředma a ta so w najchim cžařu tež wschědnje a sjawnje pschestupuje. Haj wschař, franjenje řame t. r. nutřdobnywanje do bližscho doma a rubjenje jeho wobředenstwa — to drje so wot někotrehožkuliž cžeřneho muža sařpiwa a sařudzuje. Ale na wikach pschi pschedawanju krowy abo konja drugeho řebacž, abo w khlamach ř njeprawe ř tworcu abo ř pschekupowanjom bližscho pjenjeř ř řebi řcžahnyč, abo pschi wupožčowanju pjenjeřow křudnych ludži ř lichowarřkej danju wukřacž — to cžinja druge najwobřebniřchi ludžo a pschi tym hiščeje mēnja, so to njeprawe njeje. Šte plody wschař njeuwostanu: wo bankrotach, řamomordarřtwach atd. možeřch wschědnje řlyřchecž. Ale tón řnjeř je řudnik, řiž to wschitko wječzi.

Teho dla, luby řicheřcžijano, cžeřch-li jow cžařnje a tam wēčnje řbožowny byč, dha wostaj so kurwarřtwu a hladaj, so njeby řwojeho bratra w žanej wēžy njeřsche-króřil a njeřebař, a so by, řchtož řy hižo franj a psche-řchimiř, to po možnosčzi řařo wróčzil a řarunař. To by prawe a řohnowane pořčenje byřo, ř tym by řwojemu cžeku nēřchto wocžahnyř. řamjen.

Pucžowanie po Božim piřmje

abo

řajke myřle nadeńdžech, Bože řłowo cžitajo.

Řodawa řwěřny cžitari „Řomhaj Bóh-a“.

(Řotracžowanje.)

1. řnihi Mořřařowe, 4. řaw.

A něř nima tež wječjenje wuwostacž: budž řakřaty na řemi, kotraž je řwoju hubu wotewřila a je twojeho bratrowu řrej wot twojegu řukow řwala. řaj, řemja je mēla bratrowu řrej, wot twojegu řukow pschelatu, do řo řřebacž, wona njech pokřecze na tebi dořonia, jako cžyřla tebe wupřuwacž.

řdyž budžesř řemju, řadamoweho hrěcha dla hižo řakřatu, w pocze řwojeho wobřicža dželacž, njebudže tebi, řaž je to dořal byřo, řwoje řamoženje dawacž; wřcha twoja řřoža, na nju řřožena, budže njeřřebawřcha; ale tež pschi kóždym druhim pomolanju, kotrež řebi wuřwolřch, mařch řemjke řakřecze řacžuwacž. Budžesř nje-wobřtajny a budžesř cžekacž na řemi; wuhnaty ř kraja řwojeje domowiny a wuřtorřany do řchěřokoho řwěta njeřmēřch niřdže mēra a wobřtajneho pschebnyřka nadeńcž.

řain pař, řo řredy pschecziwo Bořu řpjecžowanjch a něřko wobřaty wot bořařliwosčze dželch ř řnjeřej: Moř hrěch je wjeřch řdyřli by ři mořł wodaty byč.

řlej, ty mje dženřa ř kraja řden wuhonjeřch, hdyž řym dořal w mēře a derje wuhowanu pschebnyřal, a dyrbjy řo psched twojim wobřicžom řhowacž, twoj a řchitowaza blřřosč, ř kotrež bēch tu wobřaty, řo ři něřko wosmje, a dyrbjy byč nje-wobřtajny, a dyrbjy cžekacž na řemi, wuřtorčeny do řuřby a podaty do wole a do mořow kóždeho. řak řtanje řo, řo, řchtož mje nadeńdže, mje řabije.

Tehdy bē drje hařle mařo ludži na řemi, a dale kraja řden njebyřlesche hiščeje niřto: ale nařřožene řwědomnje řo řtajnje najhōřcheho boři, a řjesbōžny cžeka, hdyž jeho niřto njeřoni.

Řosdžřch, hdyž řo cžlowjekojo na řemi pschřporjachu, dha drje by řo řawēřcze mořł tak řtacz, cžeřož řo řain bořesche.

Ale řnjeř, řmilowřch řo nad jeho bořařliwosčzi a řemu cžař ř potucze podawřch, dželch ř njeřu: řiž řak, do wole kóždeho njebyřbych byč podaty, řo mořł tebe kóždy, kotryž tebe nadeńdže, tež řabicž; pschetož ja řym řo řam řa to pořtarař, řo by pokřořtanje dořtal; řchtož řaina řabije, na tym budže řyřdom křocž wječene. A Bóh řcžini řnamjo na řainje, wón wuřnamjeni jeho, řak řain na cžlowjeka pohřada a řak řhodžesche, a řajke mējeřche wawřnja, řo by řo kóždy psched nim wohidžil a řo jeho hřadař, a řo by jeho niřto njeřabil, řchtož by jeho nadeřchōř.

Tehdom woteńdže řain wot řnjeřoweho wobřicža, wot tamneho mēřna, hdyž bēřche Bóh pschitomny, ř kraja Božeho řwējenja, a byřlesche w kraju řod, w kraju wuřtorčjenja, řaž řemu řam narjeřny, tamnu řtronu řdena, hdyž bēřche řadam tež po řwojim wucžerjenju ř paradřsa wostal, ř ranju.

řlōřo, řwēza Božemu řwēčzi pořtajena, křoczi ř ranja ř wječřoru, a Bože kraleřtwu wosmje powřchitkownje tōň řamy pucž; ale řain wuřwoli řwōj pucž nawopař, wón njeńdže do řredka, ale do řady.

III. řchucžka 17—24. řainowi potomniřy řařoža w řwojim kraju řařtorčjenja kraleřtwu tuteho řwēta a naložeja wřchu řwoju dželawosč na to, řo byřu wumēřřtwu wudokřijeli; řak pschřhotuja řebi wřchelake radořcze řa řiwjenje a řcžinja řebi a řwojim řlawne mjeno; pōdla pař podadža řo džen a bóle do řjesbōžnosčow a njeřhmanosčow.

A řain pōřna řwoju řonu, kotraž njebē dořal dželci mēla, a kotruž bēřche wón do kraja wuřtorčjenja řobu wřal. řa porodži řanoch. A wón twarjesche, hdyž řo jeho řwōjba hiščeje dale rořmnoži, mēřto. řso wē, bēřche to wot řpocžatka jenož mēřtacžto ř někotřch řhēřřow, wot hrjebje wobřate; pořdžřch pař rořrořcze ř njeřo nahřadne mēřto. A wón mjenowarřch je řanoch, to řeka: pokřwječjenje, po mjenje řwojeho řyna.

Mandželřtwu mjeř bratřami a řotřami njeřodžachu řo mjeř dželci přenjeju cžlowjekow wobēncž, dořelž mējeřche wot jeneje řwje wřchřřch cžlowjekow narod byřlicž po wřchřřkej řemi. řak mařa tele mandželřtwu řwoje řrawo, hdyž tež řu po 3. Mořř. 18 řakřane. řadamowi řynojo a džowři njebēchu jenož řlawy řadamoweje řwōjby, ale bēchu ř dořom tež jeničžy řařtupjerjo cžlowřřeje družiny. řdyž pař mnohe wřchelake řwōjby na řemi byřlachu, dha džel a řo tež křucze řwajřki bratrowřeje, řotrowřeje a mandželřeje lubosčze a wuřtorja řo ř křutym porjadřam. řchtož nima řajřeho porjadřa ředžbu, tōň řhřch.

řanoch pař plodžesche řrada, řrad plodžesche řahujaela, řahujael plodžesche řethujaela, řethujael plodžesche řameřa, kotrehož njeřmēny řmēnič ř Noachowym nanom.

řameř pař řebi pschecziwo Božemu pořtajenju dwē řonje wřa, jenej řekachu řda — to je řjana, přřchena —, drugej pař řilla, to je řa, kotraž ma wjele wlořow wokořo řłowy.

Do řajřeho řahubjenja pschřřdu řwōjby, řajiny a řnježerřtwu, wosmje-li řebi muž wřazy dnyřli jenu řonu, dořōřnajesř, hdyž pohřadařch do pōřanřřch naraňřchich řrajow. Wobēbjje psches to, řo bē tam řa muřow wawřnje, řo řebi wřazy dnyřli jenu řonu bjeřjeřu, řu na to pschřřchle, řo tam wotročřřtwu a nje-wōłniřtwu řnježesche; ř přenja bēchu wřchřřy řwōjbnj nje-wōłniřy řwōjbnego řnjeřa (nana); řona bēřche muřowa nje-wōłniřa, a muž njebē jeje řnjeř po lubosčzi, ale po řwojej nje-wobmjeřowanej woli. řrajni pōddanojo pař, kotřř ř tajřch řwōjbow wuńdu a řwobodneje wole njeřnaja, řadaja řebi jeničžy, řo by řich wōdžila wola drugeho.

A řda porodži řabala; wot teho řu pschřřchli cži, kotřř w hēřach pschebnyřachu a řřōř pařnyřu. řje-wobřtajni pařtřjo bēchu wōni, a bēchu řiwi po wawřnju nomadow w řtanach abo hēřach, řaž pořdžřch patriarchowje a dženřniřchi džen hiščeje řrabowje.

A jeho bratřej řekachu řubal; wot teho řu pschřřchli huřlerjo a přřarjo. Wōň bēřche potajřim wunamařar hdyřy na řtranach a přřchēřelach.

řilla pař porodži řhubalkaina, miřchřa wřchelakeho džel a ř kopora a řeřea. Wōň bēřche přeni, kotřř rořumjeřche wřchelatu řeřřnu nadobu a tež brōnje dželacž. A řhubalkainowa řotra bēřche řaema, to řeka: lubōřna, mēla.

(Řotracžowanje.)

Sbožowny dom.

Schtó wě prajicž, hdže tu w šwěcže sbože bydli? Schtó tón jeho dom a pschebntk wě?

Něhdny běšche nawjedžity starz, Mudron, kiž je wjele dwazytkow lět sbožowny dom pytał. Wón je kraje pscheczahował, morja pschejědžował, we wschěch ludach je šo wobhonjował, po zhlým šwěcže je šo sa nim napraschował; ale sbožowny dom wón nihdže namakal njeje. Krótko psched šmjercžu je wón sa tym pschischol, hdže je wopravdžite sbože, bydlo a dom.

Něchtóžkuli šnano praji, šo je jón Mudron bjes mudrosče pytał. Něchtóžkuli drje praji: Nima dha sbože w kralowskich statofach wješkelny dom? Njebydli wone w knježich hrodach? Njeje tam sbože, hdžež maja šlota a šlěbora telko, šo šo wscho šwěcži a blyšcži?

Ma tajke praschenja by nashonity Mudron wotmolwicz wjedžal, ale hinaf hacž šebi to schtó myšli.

Něhdžekuli wscho i wješelom hraje a juska, šyncži a brunčži. Ale schtó blyšchi a wě, kaš šo tam w potajnym štona a pschi šebi šforži?

Ludžom t woczam šo hušto wscho šwěcži a blyšcži. Ale schtó widži, kaš czerwje a waki w šnutsfownym točža a kaš pocžmje ša šawěškom njesbože kaš?

Mudron je w šlužbje kralowskich hrodow wschelate njedostatki widžal, kajkež wošebni knježa psched šwětom rady mjelczo džerža.

Sedny i tajkich kralow šo na štajnosči bojesche, šo móhl jeho šylnišchi šužod i wóškom pschincž a jemu kraj a žiwjenje wsacž. Druhi mějesche starosč, dokelž bě w kraju žalošny mór. Šak i wutrobu rady budžišche wbohim poddanam pomhal! Ale na kajke waschnje by šchorosči wotpomhacž móhl? Tšeczemu nacžini tufanje czernojtych myšlow. Šdnyž dwóršy ludžo i nim rjenje cžinjachu, šebi wón hušto pomyšli, hacž-tež-to i prawdu taš mēnja. A kaš pola tchle, klazasche tež pola druhich taš abo hinaf. A kaš běšche w kralowskich hrodach, bě tež podobnje na knježich dworach.

Šlěborne šchle i wonjatej jědžu, šlote pjecharje i dobrym winom, wješele hoitny, moštkowe loža: to wschitko žaneho sboža njesplodži, a šalichnosč a šawicž kajesche we wutrobach mēr.

Pytažy Mudron tež w šubleršich statofach polneho sboža namakal njebe, hacž runje běšche tam pjenjes dosč.

Najwjazy sbožownych cžlowjekow nadešdže tam, hdžež běšche šo teho najmjenje nadžal, mjenujžy w ponižnych domečkach, hdžež bě špokojny lud.

Ale to pschate a žadane sbože tež tudny njebe; abo hdnyž bě, dha jenož šwilku, jenož taš dolho, hacž tam nusa nješchindže.

Šaj, wopravdže: ani w kralowskich hrodach, ani w šhudnych šhěžkach fedžblivy pytał žaneho doma namakal njebe, wo kotrymž móhl prajicž: Tu bydli wopravdžite sbože! Wšchudžom bě nētajki njedostatk, nētajka njelubosnosč.

A njedžiwajžy teho wón dale pytašche a pschi šwojej šakadže wošta: Domž mje mojej nošy nošytej, čžu šhodžicž a hladacž, hacž šo mi tola nje poradži, šo móžu wješkelny wušnacž: Tu je tón sbožowny dom!

* * *

Šo dolhich lětach Mudron w dalokej zusbje do lěša pschindže. Dokelž bě dalokeho pucža mucžny, šyny šo do šhlódka pod wulki šchtom, šo by t dalschemu pucžowanju noweje možy nabył. Duž pomyšli šebi, telko lět je tašle podarmo šhodžil. A to jemu wutrobu šmucži.

Duž šastorži wóšje: Nošy njechatej wjazy taš běhacž, kaš w přjedawšich lětach, wlošy mi šchědžiwja, šlawy šu wošlabnyše, wocži štej blufej: šym cžahal a šahal, ale namakal nješšym, šchtož žadajo pytam. Šmjercž trach je blisko a šnano mje wošmje, přjedy hacž to pytane namakam.

Šedma to dopraji, dha šo jemu běla šmjercž psched woczomaj šjewi a džesche: „Nještróž šo, cžlowjecža dušcha! Dženša hišcže po tebe pšplana nješšym; tola njecham cži šamjelcžecž, šo bórny po tebe pschindu. Dokelž šnaju, pschecžo tajkele lēta po šwěcže cžahasch, podobny nimale wěcžnemu židej, čžu cži dženska měštno pokasacž, wo kotrymž praji, šo je tam sbože. Wěšno wschaf je: tam žane bolosče, šforžby a šylly nješšy. Tam ničto nitomu šchidny nječžini, a wschitka žaloscž a šrudoba špi. — Ša cže tam powjedu. Šchroble pój šobu!

Šnydom šo wón i wješelej nadžiju, kaš mlodženz, šebra.

„Šotajšim tola“ — rjekny wón i radosčžu pschi šebi — „nješšym cžah žiwjenja podarmo pytał. Šbožny tón dženknišchi džēn, kiž mojemu bludženju šonž wobradži.“

Bēla wjedžerka džesche pschecžo hlubje do lēša nuts; wón pak šhwatašche ša njej kaš na kwaš. A šchto wuhlada wošjedž šchtomow? Tu štejesche wulka kulojta, i bēleho marmora twarjena šhēža.

Šak jemu wutroba šehrawacž pocža, hdnyž šebi pomyšli, šo je to tón hižo dawno pytany dom. Šenož jene bě jemu džiwno: tu bě žyle wscho hinaf, hacž bě šebi myšli, šo móhlo podobnosčž sbožowneho statofa byčž. Šo jeho šonženju dyrbjało tu wscho i radosčžu šlincžecž. W tu šhwilu pak bě tu wschitko taš cžicho kaš w šyrkwi. Žadny placž njebe tu widžecž ani šlyšcžecž. Wšche haložki na šchtomach špachu. —

Šmjercž i dōtknjenjom templove durje wotewri a praji Mudronej: „Šchroble štuš nuts a pohladaj, hdže sbože na šwěcže bydli!“

A šchto tudny widžesche? Ničžo dale hacž polny rum pohrjebnych romow.

To jeho i tajkim šacžucžom pschewša a štróži, šo jemu wutroba šarža kaš rubnyjny šchtomif. „Najšubšchi Božo!“ — šawola wón i placžitym hlošom — „to je to sbožowne měštno? To je tón sbožowny dom? Še to po tajkim hōdne, cžah žiwjenja ša šbožom běhacž a hanjecž? Njeby lēpje bylo, hdnyž šo cžlowjek narodžil njeby, abo hdny by hižo přeni džēn wumrjel, jeli šo na šonžu wscheje próžy ničžo druge njeje hacž row?“

Ma tajkele šadwēlne šlowa wotmolwi šmjercž: „Njemudry cžlowjecže, nješwaš taš pōhanžy! Nē, ale i teho, šchtož psched šobu widžišch, šebi wucžbu t wutrobje wšmi: Tudny na šemi dospolne sbože žaneho měštna a pschebntka nima, ale ma jenož w njebješkim raju ša Boži lud bydlo. Teho dla hotuj šo na šbožny šonž. Šmējesch-li tón, namakajš šawěcže w njebješach sbožowny dom!“

Wšchelate i bliska a i daloka.

— Šchwōrtk 15. mērza šmēja šo pošedženja wotrijadow Macžizy Šserbskeje a to kaš je hacž dotal postajenc, dopoldnja wot 10¹/₂—12 hodž. narodopišneho, wot 12—1 hodž. rēcžšpytneho a popoldnju wot 1¹/₂ štawišniškeho. Wny šubym Šserbam, kotšiz šo ša to šajimaja, šdželimy a prošymy, šo bychu šo w bohatej licžbje šeschli.

— W Lipsku maja šo w tu šhwilu pruhowanja theologow. Licžba theologow je w pošlednich lětach šhētro wotebjerała, dokelž dyrbjachu psche dolho cžakacž, přjedy hacž šastojštwu dostachu. Mjes nima, kotšiz nētko w pruhowanju šteja, žadny Šserb njeje. Njeje wschaf tež wjazy taš w Šserbach, kaš běšche něhdže psched 15 lētami, hdžež šerbste wošadny žedžiwje cžakachu, hacž by šako mlody Šserb šwoje študije škončil a do šastojštwa šastupil.

— Šarske město w Borschcži šo w bližšich cžahu wuprōšni, dokelž je dotalny knjes šaracž šhētro cžerpjazy a je dwojorēcžne šastojštwu ša njeho psche cžezke. A temu pschindže, šo je wón rodženy Nēmž a jemu šerbška rēcž wošebitu wobcžeznosčž cžini. Wón čže šo teho dla do nēmškeje wošadny podacž. Wošada pak čže žyrkwinsku wyschnosčž prošycž, šo by jej šerbškeho duchowneho je Šafskeje pschipošafala. Dale proštwu móže šo wošadže derje dopjelnicž, dokelž mamy w Šafskej šerbšich kandidatow, kotšiz na šarske město cžakaja.

— W Šermanezach pola Łasa šo nowa šchula twari a twarške džēla šu šo psched krōtkim rošdali.

— Nowe šwony ša šchiznu žyrkej w Draždžanach šu šo šašdženu wutoru šwjatocžnje pošwjecžile.

— W bližšich cžahu šo w Draždžanach nowa rjana evangelska žyrkej natwari. Psched nēšchto lētami je katholicšči šamožity šwoje šamoženje w testamencže t temu wustajil, šo ma šo evangelska žyrkej w Draždžanach twaricž, šo pak dyrbi šo šakōžny kamjen t telej žyrkwi najpošdžišcho hacž šonž lēta 1900 položicž; hewaf by to šamoženje katholicškej žyrkwi w Šafskej pschipadnylo. Catholicška žyrkej je drje šo na wschē padny tehole šerbštwa wotrjekla. Šwangelšy pak čžedža pschi tym wschēm šo žadanja testamenta džeržecž. Duž je měšcžanski rada měštno ša žyrkej pschipošafala a móže šo w bližšich cžahu i twarom evangelskeje žyrkwe šapocžecž, kotraž šo ša pjenjesh katholicškeho muža natwari.

— Přeni pošutny džēn šo w šafšich Božich domach šolleka

Ja snutskowne mišionstwo hromadzi. Sakse krajne towarstwa je jažo lečzaje kopjeno wudalo, w kotrymž namoľnja k podpjeranju hujateho skutka snutskowneho mišionstwa na khudych a hubjnych a sabludžjnych nascheje zyrkwoje. Tole kopjeno je ho tež sažo do herbstjeje rěče pscheložilo a ho lubym Szerbam najposdžišcho pschichodnu njeđzeli rośdawa. Njech wone to skutkuje na naschich wutrobach, sčtož jeho napřmo praji: Wjazy sahorjenja sa snutskowne mišionstwo! Lubošć nascheho sbóžnika, kotryž je sa naš hubjnych hrěšnych čłowjekow do smjercze schoł, naš pohnući, so bychmy ho smilili na hwojich hubjnych bratrach a kotrach a se hwojim darom sa snutskowne mišionstwo jim k pomozu stupili, so bychy woni sažo domjedženi byli k temu sbóžniku, k temu prawemu lěkarjej naschich dušchow.

— Sakski hejm směje něhdže hač do 10. meje hwoje wuradžowanja. Pošlednje njeđzele njeřbu wažne wuradžowanja měle. Naspomnič ma ho próstwa naschich herbstich stronow, so ho njeby eichowanje ratarškich wahow atd. tak husto stało, a so by ho placzišna sa dalishe eichowanje ponižila. Přeni džel próstw njeje wuspěcha měl, druzi džel pak wo poniženju placzišny je ho wyschnošći k rospomnjenju pschipotafal. W bližšim čařu ho tež železnike petizije wuradža. Twariski namjet noweje železnicy s Wósborka do Radworja ho najsterje tajki pschiwosnje, kajkiž je jón wyschnošć hejmej pschepodała. Druha wažna próstwa, železnicy wot Rakez hač k krajnym mjesam natwaricž, ma malo nadžije na wuřlyščenje, hač runje je tale železnica nuřna a wažna.

— Sakonski nacziř wo wobhladanju rěneho mjařa, kotryž je wyschnošći k hěžorstwowemu hejmje pschedpolažila, je we wubjerku zyle hinashe woblicžo dostal. S wopředla řu ho postajenja sa pschiwoženje zuseho mjařa, wořebje amerikanskeho, wjele kručiške řeznikle, so njebudže ho wjazy amerikanske mjařo s tajkimi hromadami bje wšeho pruhowanja pschiwosnjč móž. S přenja je to mjařo husto došč nakažene a s druha nasche ratarstwo pod tym čerpi. Ale tež džiwajo na wobhladanje pola nascheho řareřaneho řtotu je ho wubjerk na druhe stejniščežo stajil, hač wyschnošći řastupowasche. Wyschnošći řebi řadaře, so ma ho wšchón řareřany řtót wobhladač, tež tón, kotryž sčto sa hwoju domjazu potrebu řareřa. Tole pošlednje postajenje sakonskeho nacziřa wubjerk pschijal njeje, ale je wjele bóle řo sa to wuprajil, so dyrbi w domje řareřany řtót, kotryž řo tež w domje ře, wot řjawneho wobhladowanja wuřwobodženy byčž. Hěžorstwowy hejm ma pošlednje řłowo prajicž, ale najsterje řo wobsamřnjenjam wubjerk, kotryž řo se řapóřlanžow wšchitkich stronow řestaja, pschisamřnje.

— Bohu řel řu pošlednje dny řrudne powjeřče s Afrkanškeho bitwiščeřa pschijeske. Burski general Kronje dyrbjesche řo pola męřta Kimberley podač a bu řajaty. Burjo řu tež woblehnjenje druhich męřtow puřčeřili. Tele woblehnjene męřta dyrbjachu wot nich dawno dobyte byčž, předy hač řendželčjenje s wjetřimi hromadami wojakow do Afriki pschidžechu. Dobyta wřař wóřna hiřčeře s molom sa řendželčjanow njeje. Pschetož burjo řo nětko do hwojeho kraja wróčžo řeřahnu, a hwoje mozy řjednocža, so bychy řendželčjanam kručze napřhečziwo stupili. Duž njeřpuřčeřmy nadžiju, so dobra řprawna wěž dobudže pschecziwo njeřprawym po pjenješach lačnym postupowanju řebicžnych a hordostnych řendželčjanam.

Wuprajenja Bjedriřa Wylema III.,

pruskeho krala, 1797—1840.

Sčtožkuliž řym krasneho w řiwjenju wohladal a řelkožkuliž řjaneho řym w řnihach řlawnych řpiřačelow čital, mi bywa tola řtajnje čřiřeře hinař wokoło wutrobny, hdyž ja nutryne řwjate piřmo čřitam. Tam duwa čřiřeře wořebity duch wěřtořeře a rořbudženosčeře, męřa a pokuja. řehdom řo wuřbēhnesch se wšchitkich maľych a wulkich řarosčow řiwjenja, wřhitko zyle hinař wobhladařesch a řaidžesch do dořnych a wuřchewjaznych myřlow, bywasch kručiški řam pschecziwo řebi a miliřki pschecziwo druhim. — Kóžde řłowo je wěřnosč, a kóžda krotka řada wobsamřuje řwět polny myřlow w řebi. — řhryřtuřowe ředowanje na horje, o mój Božo, řajki poklad, wjazy mudrosčeře na malo kopjenach wopřhijujo, hač wřhitke řnihe druhich nalladnikow hromadže.

Wy řebi myřlicž njeřmjecze, řo ja jenož po řwuczenju k řwjatemu wotřafanju du. řež jako řame řwuczenje řo njeby porokowacž mohlo; pschetož řu tež dobre, řhwalobne řwuczenja.

Ale řwjata wěž mi wysche řteji, wona mi njeje waschne zyrkwoje, wona je mi naležnosč wěřny, wutrobny a řiwjenja.

Sčtož je řchescziřan s pschewědčenjom, temu je pschisřlyšch- nosč, čřiřeř a radořeř, wuřnacze řwowejje wěřny do řhryřtuřa řjawnje wotpoložicž a dnyř a dnyř wobnowicž, řo by s tym wutrobny pokřlnil. Wřhitko, sčtož řo nječřini, wořlabnje. řuřne je, řo ty w čřiřeřeřny řiwjenja, wot tyřaz wěřow wabjny a sažo wotřorečeny, tam a jow torřany, rořpřiřeny a wořlabnjny, sažo řam k řebi, pschidžesch. řschidžesch-li pak řam k řebi, potom dyrbiřch něřchto wysche a lępsche męč, hač řam řo. řa ničžo njeřnaju, sčtož řpřiřnu duřchu tak wuřchewi hač pobožne řhrabanje, řwječjenje řwjateje Božeje wječerje, hdyž je wutroba poku. řane naprawjenje njeje, pschi kotrymž byřchtej bóřke a čłowřke tak nutryne řjednocženej byřej, řaž tam.

Tafle.

řafna a pscheczelna je doľha řala řhornych. řu řteji wysche řłowy mała řafła s jejnym mjenom a řarobu a s pschiróřijeny, zuyřny mjenom jejneje řhorosčeře. Ale jejna řhorosč řama řrajesche řižo doľhe řeta a wona je snutskownje zyle řnata je wřchēmi řwójimi řłubokimi bolosčemi. řafła tak řjeř s jejneho řiwjenja wuřtupuje, řaž řuka s papjerku, na kotreřž řteji, hdyž je s njeř pschisřchła.

řjazy řižo na tej řafli řteji, kotryž mam wot řhoreje we wutrobje a kotryž čřitam, hdyž tu pola njeje ředžu a na kotryž nowe piřam, hdyž s njeř powjedam. řrudobu, ředžjenje a nadžiju tejele řhudeje řotry drje ja lępe řnaju hač lękarjo.

řiřčeře wjazy řteji na tej řafli, kotryž řhoreje čřeta na druhim bofu řořa w řebi njeře. řěřchto ja wo tym řlyřchach. řswóřbne wobsřejnosče řu řara řrudne byle. řan, wopiř, je řhoru džowku hidžil, a macž je ju jenož řradžu w řhorowni wopřtač řmęla. řan je řo wobwěřnyř, a macž je bóřny po tym wumřjela.

řiřčeře wjazy na řafli řteji, kotryž řhore řama wo řwójim řiwjenju w řwojej wutrobje njeře; ach, w jejnej wutrobje, kotreřž dla řo řhore pschew krotkim wulkej licžbje lękarjow pokuřa. řejna wutroba je něřchto wurjadne. řona je a pokuřny na prawym bofu. řrawy boř pluzow je přecž a wutroba je řo po něčřim tam řeřahnyla. řak w tej wutrobje husto řadwēłowanje s wěřu wujuje!

řajwjazy a najwažniřche wo tutej čřerpiřny ma řnjeř řesuř na řwojej řafli. řón na nju huřčišcho řłada, hač čłowjekowjo. řón huřčišcho pschidže, hač lękarjo a pschiwuřni. řón tež řłubje řłada, sčto jej je. řón duřchi pokuřa.

řdyž řebi řhore na druhich čłowjekow myřli, řiž ničžo wot teje řrudoby nimaja, kotryž wona njeře, sčto jejna wutroba praji? řch, wona je w řwójich, čřiřkich bolosčach tola řesuřowu wutrobny řižo tak řorzu pschi řebi čřuła. řona drje se řlyřami lubosčeře praji: „řnjeře řesu, hdyž ja jenož tebe mam! řdyž moje řiwjenje, kotrež mi hiřčeře wostanje, ničžo wjazy njeje hač ředžjenje a wolanje po tebi a twójim wumoženju: sčto móže lępsche byčž a sčto móžu řebi lępscheho popřhečž?“

řchescziřanřte řony.

řajřjenřki pschiklad njeřebicžneje wopomniweje lubosče řo nam w bibliji wo jenej řony powjeda. řajřjenřki pschiklad řlyřazeje lubosčeře w bibliji rěči wo řony. řajřjenřki pschiklad wo mozy modlitwy nam řona da. řopor řeřche řcherpatka wudowy. řsluřaza lubosč bęřche řalbwanje teho řbóžnika w řethaniji. řmodlitwa bęřche modlitwa macřerje sa řwoju řhoru džowku. řenje tón řbóžnik řłowo rěčal njeje, kotrež bychy wjetřche pschipóřnacze wopřhijale. hač te řłowa, kotrež wón k tamnym řřjom řonam praji. řo řcherpatzy wudowy řjenny wón: „řona je wjazy do Božeho řaschčza pokuřila, hač wřchitzy!“ řo řari pak řeta: „řona je čřinila, sčtož je řamóřla!“ a k řananicziřkej macřeri, kotraž pokuř, řjenny wón: „ř, řónřta, twoja wěřa je wulka! řebi řo řtaň, řaž ty wěřila řy!“

řjedyrbjale tele pschiklady řchescziřanřte řonjazeje myřle we wřchēch čřařach řony pokuřč, řo bychy čřinile, sčtož řu tamne řony čřinile, řo bychy dořtale, sčtož řu wone dořtale?

Dalishe dobrowólne dary řa wbohe armenishe řyřoty:

ř Minakalřteje wořady: 5 řy.

ř mjenje wobohich řyřotow praji wutrobny džal

řólcž, redaktor.